

3 ZETELS VOOR SP BIJ GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN

Onverwachts komt het niet, maar pijn doet het wel. Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022 verloor de SP één zetel, en komt daarmee uit op 3.

‘Alle doelstellingen zijn behaald,’ stelt afdelingsvoorzitter Nils Müller relativerend vast, ‘we wilden ongeveer 9,5% van de stemmen, zo’n 3 zetels. We wilden de wooncrisis en de grijze container tot centraal thema van de verkiezingen maken. We wilden 5 nieuwe actieve leden. Dat is allemaal gelukt. Zo bezien was de campagne een groot succes. Toch doet het pijn. We moeten over vier jaar gewoon weer op 4 of 5 zetels komen, natuurlijk. Daarom moeten we zoeken naar de structurele oorzaken van ons verlies.’

Al sinds 2014 verliest de SP verkiezingen. Müller vindt het niet zinvol om op incidentele oorzaken als de situatie in Oekraïne, de coronacrisis, de campagneposter of deelname aan het college te wijzen. ‘Dat is zinloos en zelfs gevaarlijk, want als we ons daartoe beperken verliezen we de volgende keer weer.’

Actieve SP-ers merken het al langer aan de deur: er is een groep die zich steeds meer afkeert van de politiek.

‘Juist de groep die zich afkeert van politiek, heeft de politiek het hardste nodig’, vertelt Müller. ‘Zij hebben de afgelopen decennia ervaren dat het niet uitmaakt op wie zij stemden; ze gingen er toch wel verder op achteruit. En ze hebben gelijk! Politici beloofden lagere huren, maar omdat de banken gered moesten worden, gingen de

huren juist omhoog. Politici beloofden toegankelijk zorg, maar omdat de belasting voor bedrijven omlaag moest, ging de zorgpremie en het eigen risico omhoog. Het is niet verwonderlijk dat zij zich hebben afgekeerd van de politiek.’

Deze groep woont in Zutphen bijvoorbeeld in het Waterkwartier. Een ruime meerderheid van 62% bleef thuis. Slechts 38% van hen heeft de moeite genomen om te gaan stemmen. Als deze groep gaat stemmen, dan stemmen ze het vaakst op de SP. Van elke vijf stemmen ging er één naar de SP. Dat zou in de Tweede Kamer genoeg zijn voor 29 zetels. ‘Het is een goed teken dat ze nog wel vertrouwen hebben in de SP, maar we moeten ons grote zorgen maken. Welk mandaat heb je nog als meer dan de helft thuis blijft?’

Hoe anders is dat in het veel rijkere Warnsveld. Daar gaat 76% van de mensen stemmen. De grote winnaars daar zijn GroenLinks en D66. Slechts 6.3% stemt daar SP. ‘Hier wonen vooral mensen die de politiek niet nodig hebben. Voor

hen is politiek een ‘esthetische kwestie’, zoals de Franse schrijver Edouard Louis treffend omschreef. Zij ontlenen een gevoel van identiteit uit op wie zij stemmen, maar zijn er niet voor hun bestaanszekerheid daadwerkelijk van afhankelijk. Voor hen is stemmen meer een manier om te laten zien wie zij zijn.’

‘Wij merken dat voor deze tweede groep het vaak onduidelijk is welke identiteit er aan de SP te ontlenen valt, omdat we het eigenlijk van allemaal een beetje zijn. Zij kiezen daarom voor een andere partij. Maar ondertussen bepalen zij, omdat zij gaan stemmen, wel hoe het er in Zutphen aan toe gaat; ook in het Waterkwartier.’

Hoe er voor te zorgen dat ze in het Waterkwartier gaan stemmen en in Warnsveld vertrouwen krijgen in de SP, dat weet Müller nog niet. ‘Daar zullen we het met onze leden over moeten hebben. Bijvoorbeeld op de ledenvergadering op 12 April. Ik hoop dat veel van hen zich laten zien en horen!’

O.B.S. DE WAAIER WINT HENRI VAN DEN BERGH VAN EIJSINGA-PRIJS 2022

Openbare Basisschool De Waaier is de winnaar geworden van de Henri van den Bergh van Eijsinga-prijs 2022. De prijs is een initiatief van de SP en wordt uitgereikt aan de grootste en belangrijkste inspirator voor sociale vooruitgang.

Dit is de tweede keer dat de prijs is uitgereikt. Sinds het 'Jaar van de vergeten eeuw' in 2021, reikt de SP deze speciale prijs uit. De prijs is vernoemd naar de Zutphense 19de eeuwse socialistische dominee Henri van den Bergh van Eijsinga. Volgens de SP zijn vandaag de dag weer mensen als Henri van den Bergh van Eijsinga nodig.

SP-afdelingsvoorzitter Nils Müller bracht maandag 14 maart een bezoek aan O.B.S. De Waaier, waar de prijs in ontvangst werd genomen door een schoolplein vol kinderen, ouders en leerkrachten. 'Het onderwijs heeft het moeilijk,' zegt Müller, 'ze krijgen te weinig geld, te weinig vertrouwen en er is een groot lerarentekort. Ondanks die tegenslag, speelt deze school het klaar om een enorm belangrijke, verbindende rol te spelen in hun buurt. Dat is inspirerend, omdat het ons laat zien waarom sociale strijd nodig is én omdat het ons laat zien met welk doorzettingsvermogen die strijd gevoerd moet worden.'

'Wij vinden het geweldig om de prijs te hebben gewonnen,' aldus schooldirecteur Karin Derksen, 'voor het team is het ook een stukje erkenning voor het werk dat zij doen. Naast dat zij leerkracht zijn, verzetten ze nog veel meer werk. Ze leggen contacten met de ouders, met de hele familie, met de hele wijk. Niet alleen het kind zien, maar die hele familie – dat is cruciaal.'

De school heeft de oorkonde, zaadjes voor de moestuin en de wisseltrofee in ontvangst genomen. Volgend jaar gaat de wisseltrofee door naar de volgende winnaar. Wil je iemand nomineren voor de Henri van den Bergh van Eijsinga-prijs 2023? Dan kun je vanaf vandaag mailen naar zutphen@sp.nl.

COLOFON

De Tomatenkrant wordt gemaakt door het afdelingsbestuur van de Zutphense SP. Dankzij de vele vrijwilligers is het mogelijk deze krant te schrijven en te verspreiden. Kijk voor meer nieuws, achtergronden en foto's op www.zutphen.sp.nl en onze Twitter en facebookpagina.

REACTIES

Correspondentieadres:
Canadasingel 78 7207 RV Zutphen
Tel: 06 44939487

SP HULPDIENST

De SP-afdeling Zutphen heeft een eigen hulpdienst die u met raad en daad bijstaat bij allerlei vragen en diensten. Voor leden en niet-leden. Bel voor hulp naar 06 17416289

UITNODIGING ALGEMENE LEDENVERGADERING 12 APRIL

Terugkijken op de campagne en de uitslag analyseren doen we samen met alle leden. Alleen dan kunnen we conclusies trekken voor de toekomst.

Daarom zijn alle leden van de SP in Zutphen en Voorst uitgenodigd om dinsdagavond 12 april bij elkaar te komen voor een algemene ledenvergadering. Noteer deze datum alvast in uw agenda.

Een andere aanleiding is de voorbereiding op de aanstaande regioconferentie. Deze zal gaan over de provinciale Statenverkiezingen. Hiervoor moeten onder meer mensen gekozen worden die aan de slag gaan met een verkiezingsprogramma en een kandidatenlijst.

Alle leden ontvangen nog de uitnodiging voor deze ALV met daarin locatie en tijdstip.

Maandelijkse rubriek waarin de *Tomatenkrant* stilstaat bij een gebeurtenis uit de rijke, onderbelichte, sociale geschiedenis van Zutphen.

DEEL 17: DE EERSTE MAANDEN NA DE BEVRIJDING

23 maart 1945. De geallieerde troepen zijn al ver Duitsland ingetrokken, als de Canadese en Engelse troepen de Rijn oversteken voor de bevrijding van Oost-Nederland. Op 2 april vallen de eerste granaten op Zutphen en Warnsveld. In de nacht van 4 op 5 april gaat het helemaal los. Zutphen wordt van drie kanten benaderd door de geallieerden. Aan de Coehoornsingel treffen zij hevig verzet van Hitlerjugend.

Aan de andere kant van Zutphen trekken de Canadezen via wat nu Leesten-Oost is Zutphen binnen. Straatnamen herinneren vandaag de dag aan die gebeurtenis. Het Groot Graffel wordt aangezien voor een Duits bastion en kapotgeschoten. Het kost 13 levens. Dankzij een geneesheer die met gevaar voor eigen lever in witte jas en met witte vlag richting de Canadezen loopt, stoppen de beschietingen.

Op 5 april, als de avond valt, wordt Warnsveld bevrijd. Zondag 8 april vluchten de laatste Duitse militairen uit

Op deze foto van Zutphen na de bevrijding in 1945 zien we de herplanting van de Wilhelminaboom op het 's-Gravenhof door burgemeester de Jonge. Hij wordt omgeven door enkele notabelen.

Bron: Musea Zutphen

Zutphen. Pas een week later, op 14 april, wordt ook De Hoven bevrijd¹.

Maar de oorlog was nog niet voorbij, en dus bleef de Canadese commandant Maddison de baas in Zutphen. Ondertussen werd vanuit Londen door de Nederlandse regering gewerkt aan herstel van het bestuur. Linkse politici wilden

dat A.H. van der Giesen burgemeester werd, onder andere omdat hij kon rekenen op steun van het verzet. Maar het Militair Gezag kwam vertellen dat de regering in Londen had besloten dat de van adel afkomstige in Leiden opgeleide advocaat heer C.C. de Jonge burgemeester zou worden.

5 mei 1945. Johannes Blaskowitz, de Duitse generaal over de Duitse strijdkrachten in Nederland, geeft zich om 16:00 uur over in Wageningen. De oorlog in Nederland is vanaf dat moment voorbij.

Burgemeester de Jonge vormde een Adviesraad om zich heen, bestaande uit zoveel mogelijk oud-raadsleden (behalve de 'fouten'), aangevuld met personen uit verschillende maatschappelijke sectoren. Een ruim half jaar na de bevrijding, werd de Adviesraad een 'Tijdelijke Raad'. De sociaaldemocraten in deze Tijdelijke Raad gaven direct te kennen dat zij vonden dat niet De Jonge, maar een socialist burgemeester had moeten.

¹ Zondag 9 april 1945, Han Koolhof
<http://natuurtijdschriften.nl/download?type=document&docid=496370>